

OBSAH

Nejčastěji citované předpisy	11
Úvod	12
I. VÝKLAD K ZÁKONU O ÚČETNICTVÍ	14
1. Legislativní úprava účetnictví v České republice a navazující právní předpisy pro podnikatele.....	14
1.1 Zákon o účetnictví.....	14
1.2 Vyhláška pro podnikatele	17
1.3 České účetní standardy	18
1.4 Vazba účetnictví na obchodní právo	19
1.5 Vztah zákona o daních z příjmů k účetnictví.....	21
2. Vymezení účetních jednotek a jejich členění do kategorií	27
2.1 Účetní jednotky a vedení podvojného účetnictví podnikatelů	27
2.2 Členění účetních jednotek do kategorií - účetní povinnosti a osvobození	29
2.2.1 Kategorie účetních jednotek.....	29
2.2.2 Základní účetní povinnosti účetních jednotek podle kategorií a případné úlevy	33
3. Základní účetní povinnosti a zásady při vedení podvojného účetnictví ...	35
3.1 Základní povinnosti při vedení podvojného účetnictví.....	35
3.2 Účetní metody, účetní principy a zásady.....	37
4. Účetní období a zdaňovací období	42
4.1 Účetní období u pokračující účetní jednotky	42
4.2 Účetní období u zúčastněných obchodních korporací při přeměně	44
4.3 Zdaňovací období.....	45
5. Povinnost vedení účetnictví, otevírání a uzavírání účetních knih.....	47
5.1 Povinnost vedení účetnictví (vznik a zánik)	47
5.2 Otevírání účetních knih	49
5.3 Uzavírání účetních knih	50
6. Rozsah vedení účetnictví a účetní knihy.....	52
6.1 Rozsah vedení účetnictví.....	52
6.2 Účetní knihy a účtové rozvrhy v soustavě podvojného účetnictví.....	55

7. Účetní závěrka a rozsah sestavení účetní závěrky	56
7.1 Typy účetních závěrek	57
8. Účetní záznamy, účetní doklady a další písemnosti	58
8.1 Účetní záznamy	58
8.2 Účetní doklady	62
8.3 Úschova účetních písemností a dalších účetních záznamů	65
9. Oceňování v účetnictví	66
9.1 Obecně	66
9.2 Ocenění k okamžiku uskutečnění účetního případu (v průběhu roku)	67
9.3 Ocenění k rozvahovému dni	70
10. Inventarizace majetku, závazků a průkazné dokládání ztrát aktiv	73
10.1 Pojem „inventarizace“	73
10.2 Periodické a průběžné inventarizace	75
10.3 Inventarizační rozdíly	76
10.4 Průkazné doložení ztrát, zničení a likvidace majetku	79
11. Odpovědnost za vedení účetnictví a pokuty (sankce) za porušení zákona o účetnictví	81
II. ÚČETNÍ METODY A POSTUPY ÚČTOVÁNÍ PŘI VEDENÍ PODVOJNÉHO ÚČETNICTVÍ PODNIKATELŮ	86
1. Charakteristika vyhlášky o vedení podvojného účetnictví pro podnikatele	86
1.1 Předmět vyhlášky	86
1.2 Účetní jednotky podléhající vyhlášce	86
1.3 Struktura a obsah vyhlášky	87
2. Struktura směrné účtové osnovy pro podnikatele podle vyhlášky a účtový rozvrh	88
2.1 Členění a formální uspořádání směrné účtové osnovy pro podnikatele	88
2.2 Účtový rozvrh účetní jednotky	90
3. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek (stálá aktiva)	105
3.1 Třídění a vykazování dlouhodobého hmotného majetku v účetnictví ...	105
3.2 Pozemky, stavby a technické zhodnocení	108
3.2.1 Nemovité věci	108
3.2.2 Právo stavby	110
3.2.3 Den uskutečnění převodu vlastnictví k nemovité věci	112

3.2.4 Technické zhodnocení staveb a jiného dlouhodobého majetku	113
3.2.5 Uvedení dlouhodobého hmotného majetku do užívání a zařazení do aktiv	115
3.3 Dlouhodobý nehmotný majetek	117
3.3.1 Vymezení, třídění a vykazování dlouhodobého nehmotného majetku v účetnictví	117
3.3.2 Povolenky na emise a preferenční limity	121
3.4 Vlastnické právo a ekonomické vlastnictví dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku v účetnictví	125
3.5 Ocenění dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku	126
3.5.1 Ocenění pořizovací cenou	126
3.5.2 Ocenění vlastními náklady	132
3.5.3 Ocenění reprodukční pořizovací cenou	132
3.6 Pořízení, odpisování a vyřazení dlouhodobého majetku	133
3.7 Prodej – nákup – pacht obchodního závodu	141
3.7.1 Nákup obchodního závodu (z pohledu kupujícího)	141
3.7.2 Prodej obchodního závodu (z pohledu prodávajícího)	146
3.7.3 Pacht obchodního závodu	147
3.8 Analytická evidence dlouhodobého majetku	149
4. Zásoby	150
4.1 Obecná část	150
4.2 Oceňování zásob	152
4.2.1 Nakupované zásoby	152
4.2.2 Zásoby vytvořené vlastní činností	153
4.2.3 Testování na snížení hodnoty zásob	156
4.3 Způsoby a postupy účtování zásob	156
4.3.1 Způsob A evidence zásob	157
4.3.2 Způsob B evidence zásob	158
4.3.3 Digitální měny a jejich účtování	159
4.3.4 Inventarizace a manka a škody	160
5. Dlouhodobý a krátkodobý finanční majetek (cenné papíry, podíly, směnky, zlato a drahé kovy)	163
5.1 Klasifikace cenných papírů v účetnictví a jejich zachycení v účetnictví	163
5.2 Ocenění cenných papírů a obchodních podílů	167
5.2.1 Ocenění cenných papírů a podílů k okamžiku pořízení, resp. nabytí	167
5.2.2 Ocenění cenných papírů a podílů ke konci rozvahového dne	169

5.3	Způsob vypořádání rozdílů z ocenění k rozvahovému dni.....	172
5.3.1	Cenné papíry k obchodování a ostatní (realizovatelné) cenné papíry.....	172
5.3.2	Vypořádání rozdílů z ocenění ekvivalencí u majetkových účastí	173
5.4	Účtování a vykazování výnosů z cenných papírů a podílů	175
5.4.1	Výnosy z majetkových cenných papírů a podílů	175
5.4.2	Výnosy (úroky) z dluhových cenných papírů	176
5.5	Praktická část – účtování o cenných papírech	177
5.6	Směnky.....	179
5.6.1	Směnky – jejich oceňování ke dni nákupu nebo vystavení směnky k rozvahovému dni.....	180
5.6.2	Prodej, resp. postoupení směnek, eskont a úročení	182
5.7	Zlato, drahé kovy a drahé kameny.....	184
6.	Zúčtovací vztahy – pohledávky a závazky	185
6.1	Obecná část	185
6.2	Oceňování pohledávek a závazků	187
6.3	Zánik závazků a pohledávek	187
6.4	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	188
6.5	Dohadné účty aktivní a pasivní	189
6.6	Účetní opravné položky k pohledávkám po lhůtě splatnosti	193
6.7	Zákonné opravné položky k pohledávkám po splatnosti a odpis pohledávek.....	194
6.7.1	Základní východiska pro daňový postup při odpisu a tvorbě zákonných opravných položek	194
6.7.2	Odpis pohledávek	195
6.7.3	Základní režimy pro tvorbu a čerpání zákonných opravných položek k pohledávkám	197
6.8	Vklady pohledávek do dceřiné společnosti.....	202
7.	Náklady, výnosy a jejich časové rozlišení	204
7.1	Náklady, výnosy a výsledek hospodaření	204
7.2	Časové rozlišení nákladů a výnosů	205
7.2.1	Obecná část	205
7.2.2	Časové rozlišení nákladů a výnosů	206
7.2.3	Časové rozlišování nákladů a výnosů v cizí měně	212

8.	Rezervy	213
8.1	Obecná část	213
8.2	Zákonné rezervy	214
8.3	Účetní rezervy.....	220
8.4	Účtování o rezervách.....	222
9.	Pokles hodnoty majetku (úprava hodnot aktiv)	223
10.	Kurzové rozdíly – ocenění majetku v cizích měnách	226
10.1	Obecná část	226
10.2	Druhy používaných kurzů v průběhu účetního období	227
10.3	Účtování kurzových rozdílů	229
10.3.1	Účtování kurzových rozdílů v průběhu účetního období	229
10.3.2	Účtování kurzových rozdílů při uzavírání účetních knih	230
10.4	Příklady účtování kurzových rozdílů	233
11.	Účtování mezd, zdravotního a sociálního pojištění.....	235
12.	Přijaté dotace, dary a jejich účtování	236
13.	Daň z přidané hodnoty	242
13.1	Obecná charakteristika DPH a účtování	242
13.2	Účtování uskutečněných zdanitelných plnění a záloh	244
13.3	Cizí měna při účtování o DPH	245
14.	Finanční leasing hmotného majetku a nájemné (z pohledu nájemce)	247
15.	Účtování v kapitálových společnostech	253
15.1	Vymezení základních pojmů	253
15.2	Účtování při vzniku obchodní společnosti (zahajovací rozvaha a náklady před založením společnosti).....	254
15.3	Peněžitá a nepeněžitá vklady do kapitálových obchodních společností.....	255
15.3.1	Peněžitá vklady do kapitálových obchodních společností.....	255
15.3.2	Nepeněžitá vklady do kapitálových obchodních společností.....	257
15.3.3	Zvyšování základního kapitálu u kapitálových obchodních společností	260
15.3.4	Řížio a příplatky mimo základní kapitál.....	263

15.4 Snižování základního kapitálu.....	264
15.5 Rozdělování zisku a jiných vlastních zdrojů u kapitálových společností	265
15.6 Záloha na podíl na zisku a její účtování a vykazování.....	268
15.7 Výsledek hospodaření minulých let.....	270
16. Účtování individuálního podnikatele.....	271
17. Splatná a odložená daň z příjmů.....	272
17.1 Obecně.....	272
17.2 Splatná daň z příjmů a rezerva na daň z příjmů	272
17.3 Odložená daň z příjmů.....	274
17.4 Účtování daně z příjmů ve veřejných obchodních společnostech.....	282

III. ÚČETNÍ ZÁVĚRKA A UZAVÍRÁNÍ ÚČETNÍCH KNIH 283

1. Uzavírání účetních knih a daň z příjmů	283
1.1 Postupy při uzavírání účetních knih	283
1.2 Otevírání a uzavírání účetních knih	285
2. Účetní závěrka	287
2.1 Vymezení účetní závěrky, druhy účetních závěrek a rozvahový den.....	287
2.2 Obsah a rozsah řádné účetní závěrky	289
2.3 Rozvaha a výkaz zisku a ztráty.....	290
2.3.1 Obecné vymezení rozvahy a výkazu zisku a ztráty, rozsah a formální pravidla pro jejich sestavování	290
2.3.2 Události po rozvahovém dni.....	294
2.3.3 Srovnatelnost za běžné a minulé účetní období v účetních výkazech.....	295
2.3.4 Účetní výkazy s vazbou položek na účtovou osnovu (rok 2021)	299
2.4 Příloha k účetní závěrce	311
2.4.1 Obecně.....	311
2.4.2 Rozsah a struktura přílohy pro podnikatele.....	313
2.4.3 Obsah přílohy pro podnikatele.....	314
2.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu.....	329
2.6 Přehled o peněžních tocích	330
2.7 Sestavení a odevzdání účetní závěrky.....	331

3. Výroční zpráva – obsah, způsob zveřejnění a audit	333
3.1 Výroční zpráva a její obsah u malých a středních účetních jednotek.....	333
3.2 Výroční zpráva a její obsah u subjektů veřejného zájmu	335
3.3 Zpráva o vztazích	337
3.4 Způsoby zveřejňování údajů z účetní závěrky a z výroční zprávy	338
3.5 Audit (ověření) účetní závěrky a výroční zprávy	341
4. Přehled o peněžních tocích (cash flow)	344
4.1 Úvod	344
4.2 Struktura a členění peněžních toků na činnosti (funkce).....	347
4.2.1 Základní struktura peněžních toků.....	347
4.2.2 Peněžní toky z provozní činnosti.....	348
4.2.3 Peněžní toky z investiční činnosti.....	348
4.2.4 Peněžní toky z finanční činnosti.....	349
4.2.5 Vyzkazování specifických položek v přehledu o peněžních tocích	350
4.3 Metody vyzkazování peněžních toků z provozní činnosti.....	352
4.4 Zdroj informací cash flow a analytická evidence.....	353
4.5 Souhrnný příklad na přehled o peněžních tocích (nepřímá metoda)	356
5. Konsolidovaná účetní závěrka	377
5.1 Obecná část.....	377
5.2 Vymezení konsolidačního celku.....	381
5.3 Konsolidační pravidla	383
5.4 První konsolidovaná účetní závěrka a rozdíl po první konsolidaci.....	384
5.5 Metody a systém konsolidace	385
5.6 Charakteristika metod konsolidace	386
5.6.1 Metoda plné konsolidace	386
5.6.2 Poměrná metoda konsolidace.....	387
5.6.3 Metoda ekvivalence.....	387
5.6.4 Vyloučení vzájemných operací.....	388
5.6.5 Konsolidovaná rozvaha a konsolidovaný výkaz zisku a ztráty.....	389

PŘÍLOHOVÁ ČÁST – ÚČETNICTVÍ	390
Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví	392
Vyhláška č. 500/2002 Sb.	447
České účetní standardy – přehled	506

PŘÍLOHOVÁ ČÁST – DAŇOVÉ ZÁKONY	596
Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů	598
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	622
Pokyn D-34	881
Pokyn D-32	914
Pokyn D-334	919
Pokyn GFŘ D-22	925
Vyhláška č. 589/2020 Sb.	972
Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty	973
Přehled platných smluv České republiky o zamezení dvojímu zdanění	1147